

روان‌شناسی اجتماعی برای پرستاران

تألیف:

جبار حیدری

کارشناس ارشد روان‌شناسی
مدرس دانشگاه

یداله جنتی

کارشناس ارشد روان‌پرستاری
عضو هیات علمی

حیدری، جبار

درسنامه جامع روان‌شناسی: روان‌شناسی اجتماعی برای پرستاران/ جبار حیدری،
یدالله جنتی؛ [برای دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران] - تهران:
سالمی: جامعه‌نگر، ۱۳۸۲.

۲۷۶ ص. : مصور، جدول، نمودار.

ISBN 964-6947-71-9: ۳۹۵۰۰ ریال

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

عنوان دیگر: روان‌شناسی اجتماعی برای پرستاران.

کتابنامه: ص. ۲۷۶ - ۲۷۸.

۱. روانشناسی اجتماعی. الف. جنتی، یدالله، ۱۳۴۳ - ب. دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی مازندران. دانشکده پرستاری و مامایی. ج. عنوان. د. عنوان روان‌شناسی
اجتماعی برای پرستاران.

۳۰۲

HM ۱۰۳۲/ح۹۵۴

۸۲-۳۵۰۱۵ م

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب: روان‌شناسی اجتماعی برای پرستاران

تألیف: جبار حیدری، یدالله جنتی

صفحه‌آرایی: مرضیه رهنما

لیتوگرافی: آبرنگ

چاپ: پیک فرهنگ، صفافی کیمیا

بهاء: ۳۹۵۰۰ ریال

تیراژ: ۱۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۳

ISBN: 964-6947-71-9

شابک: ۹۶۴-۶۹۴۷-۷۱-۹

مرکز پخش: نشر سالمی و جامعه‌نگر

خ. انقلاب - خ. فخرآزی - خ. نظری - کوچه فرزانه - پلاک ۱۹۴

تلفن: ۶۴۹۳۷۱۶-۶۴۹۴۱۸۷

این کتاب براساس طرح درس واحد «روانشناسی اجتماعی» دوره کارشناسی پرستاری مصوبه سیصد و ششمین جلسه کمیته پرستاری شورای عالی برنامه‌ریزی تدوین شده است.

روانشناسی اجتماعی:

تعداد واحد: ۲ واحد (۴ ساعت) نوع واحد: نظری

اهداف:

- ۱- آشنایی و شناخت مفاهیم اصولی از روان‌شناسی و روان‌شناسی اجتماعی و کسب مهارت در به کار بردن این اصول در ارتباط با بیمار و خانواده آن.
- ۲- ارائه شناخت کلی نسبت به مجموعه شرایطی که از نظر اجتماعی افراد در آن به دنیا می‌آیند، زندگی می‌کنند و از میان می‌روند.
- ۳- ارتباط دادن ساخت و سازمان جامعه با مسائل بهداشتی و درمانی که با حرفه پرستاری در ارتباط است.

سر فصل دروس:

تعریف مفاهیم روان‌شناسی، جامعه‌شناسی و روان‌شناسی اجتماعی

پایه رفتار چیست؟

احساس و ادراک

تفاوت‌های فردی (نقش وراثت و محیط)

هوش

انگیزه‌ها

فرهنگ و شخصیت

گروه اجتماعی

ساخت و عملکرد نهاد خانواده

هیجان (رفتار هیجانی، علل رفتار هیجانی و مراحل آن)

تعارض و ناکامی

❏ ناهنجاری‌های اجتماعی، انواع انحرافات جوانان (بررسی اجمالی چند مسأله

اجتماعی: جرم، فقر و غیره)

❏ اعتیاد

❏ ابعاد اجتماعی فرهنگی بهداشت و درمان

www.ketab.ir

فهرست مطالب

فصل اول: مفاهیم روان‌شناسی، جامعه‌شناسی و روان‌شناسی اجتماعی

۲۲	ویژگی‌های عمده انسان
۲۳	محدودیت‌های انسان
۲۴	حوزه‌های روان‌شناسی
۲۵	هدف روان‌شناسی
۲۵	روان‌شناسی چه فایده‌ای برای ما دارد؟
۲۵	سیر تاریخی روان‌شناسی اجتماعی
۲۸	تعریف روان‌شناسی اجتماعی
۲۹	فواید روان‌شناسی اجتماعی و مفاهیم مربوط به آن
۳۰	نفوذ اجتماعی چیست؟
۳۰	۱- بهنجارسازی
۳۱	۲- همرنگی (همنوایی) چیست؟
۳۱	اسناد چیست؟
۳۲	کنش متقابل اجتماعی چیست؟
۳۲	نقش چیست؟
۳۳	جامعه‌پذیری چیست؟
۳۳	جامعه‌پذیری از دیدگاه مختلف
۳۳	دیدگاه روانکاوی
۳۴	دیدگاه رفتارگرایی
۳۵	دیدگاه جامعه‌شناسان

فصل دوم: پایه‌های رفتار چیست؟

۳۸	مقدمه
۳۸	تعریف رفتار:
۴۰	انواع رفتار
۴۱	مغز
۴۳	قسمت‌های دستگاه عصبی
۴۳	دستگاه عصبی مرکزی
۴۳	دستگاه عصبی پیرامونی
۴۳	دستگاه پیکری

۴۴		دستگاه عصبی خودمختار
۴۵		دستگاه مغز
۴۶		تالاموس
۴۶		هیپوتالاموس
۴۷		تشکیلات مشبک
۴۸		دستگاه لیمبیک
۴۹		اندام‌های عمل‌کننده (ماهیچه‌ها و غدد)
۵۰		غده هیپوفیز
۵۰		غده تیروئید
۵۱		غده پاراتیروئید
۵۱		غده‌های آدرنال (فوق کلیوی)
۵۲		غده صنوبری (پینه آل)
۵۲		دستگاه رنین - آنژیوتانسین
۵۳		غدد جنسی (گنادها)

فصل سوم: احساس و ادراک

۵۵		احساس
۵۶		مفهوم آستانه حسی
۵۶		حس بینایی
۵۷		انطباق با روشنایی
۵۷		درک رنگ
۵۸		میدان دید
۵۸		کور رنگی
۵۸		پس تصویر
۵۸		روان‌شناختی رنگ‌ها
۵۹		حس شنوایی
۶۰		افت شنوایی
۶۰		بویایی
۶۰		حس چشایی
۶۱		حس لامسه
۶۱		ادراک
۶۳		ویژگی‌های ادراک
۶۴		شناخت
۶۴		ادراک اجتماعی

۶۵	تصورات
۶۶	خطاهای ادراکی
۶۷	عوامل مؤثر بر ادراک
۶۷	حالات هیجانی
۶۷	سائق‌های فیزیولوژیک
۶۸	محرومیت حسی
۶۸	اندام حسی سالم
۶۸	توجه
۶۹	جذب، انطباق و تجربه‌های قبلی
۷۰	تأثیر متن بر ادراک
۷۰	ثبات ادراکی
۷۱	علاقه
۷۱	انتظار و آمادگی ذهنی
۷۱	آموزش
۷۲	شخصیت
۷۲	تلقین
۷۲	ادراک کلیشه‌ای
۷۲	خلاقیت ادراکی
۷۳	انگیزه مثبت و منفی
۷۳	تطابق گیرنده‌های حسی
۷۳	فرهنگ
۷۴	بیماری‌های روانی و جسمی
۷۴	مواد توهم‌زا
۷۴	کلام آخر:

فصل چهارم: تفاوت‌های فردی

۷۷	وراثت
۷۸	جنسیت
۷۸	صفات وابسته به جنس
۷۸	ناهنجاری‌های کروموزومی
۷۹	۱- منگولیسم بیماری داون
۷۹	۲- کلاین فelter
۷۹	۳- ترنر
۷۹	۴- الگوی کروموزوم اضافی Y

۷۹	محیط
۸۰	۱- محیط درونی
۸۰	۲- محیط بیرونی
۸۰	الف) عوامل محیطی قبل از تولد
۸۱	♦ سوء تغذیه
۸۱	♦ وضعیت خونی
۸۱	♦ سن
۸۱	♦ دارو
۸۱	♦ سیگار، الکل و مواد مخدر
۸۱	♦ اشعه ایکس (X)
۸۱	♦ کیفیت زایمان
۸۲	♦ وضعیت روانی
۸۲	ب) عوامل محیطی بعد از تولد
۸۲	♦ محیط خانواده
۸۳	♦ محیط اجتماع
۸۳	تفاوت‌های فردی در زن و مرد
۸۳	تفاوت‌های فردی در دو جنس (زنان و مردان)
۸۵	وراثت و محیط (کدام سهم بیشتری دارند؟)
۸۶	هوش و تفاوت‌های فردی
۸۷	خود
۸۷	سخن آخر

فصل پنجم: شخصیت

۹۰	عوامل به وجود آورنده شخصیت و تفاوت‌های فردی
۹۰	وراثت
۹۲	محیط
۹۳	دیدگاه مکتب روانکاوی
۹۴	ساختار شخصیت
۹۵	رشد شخصیت
۹۷	نظریه روانی- اجتماعی اریکسون
۹۷	مراحل رشد شخصیت
۱۰۱	دیدگاه رفتارگرایان
۱۰۲	تئوری صفات
۱۰۳	شخصیت از دیدگاه آیزنک

۱۰۴.....	الگوی شخصیت نوع A و B
۱۰۵.....	رویکرد یادگیری اجتماعی
۱۰۵.....	شخصیت از دیدگاه اسلام
۱۰۶.....	سنجش شخصیت
۱۰۷.....	مصاحبه
۱۰۷.....	آزمون رورشاخ
۱۰۸.....	پرسشنامه

فصل ششم: هوش

۱۱۰.....	هوش
۱۱۱.....	ویژگی‌های افراد با هوش
۱۱۱.....	نظریه رشد شناختی (هوشی) پیاژه
۱۱۳.....	۱- مرحله حسی- حرکتی (از تولد تا ۲ سالگی)
۱۱۴.....	۲- مرحله پیش عملیاتی (۲ تا ۷ سالگی)
۱۱۴.....	۳- مرحله عملیات عینی (۷ تا ۱۱ سالگی)
۱۱۵.....	۴- مرحله عملیات صوری (۱۲ سالگی به بعد)
۱۱۶.....	هوش از دیدگاه کتل
۱۱۸.....	عوامل سازنده هوش
۱۱۸.....	نظریه اسپیرمن
۱۱۹.....	ترستون
۱۱۹.....	سنجش هوش
۱۲۰.....	ضریب هوشی (هوشبهر)
۱۲۰.....	آزمون استنفورد- بینه
۱۲۱.....	آزمون وکسلر
۱۲۲.....	خرده آزمون‌های هوشی وکسلر برای بزرگسالان
۱۲۲.....	مقیاس‌های کلامی
۱۲۳.....	مقیاس غیر کلامی (عملی)
۱۲۳.....	آزمون هوشی ریون
۱۲۴.....	عوامل تعیین‌کننده هوش
۱۲۴.....	توارث
۱۲۵.....	محیط
۱۲۶.....	میزان ثبات و رشد بهره هوشی
۱۲۷.....	مراحل هوش
۱۲۹.....	گروه کانا

۱۲۹	 گروه کالیو
۱۲۹	 گروه کودکان
۱۳۰	 نبوغ

فصل هفتم: انگیزه‌ها

۱۳۳	 قدرت انگیزه
۱۳۳	 تفاوت انگیزه و انگیزش
۱۳۴	 دیدگاه‌های نظری انگیزش
۱۳۴	 اراده
۱۳۴	 غریزه
۱۳۵	 سائق
۱۳۵	 نظریه یادگیری اجتماعی
۱۳۵	 نظریه انسان‌گرا
۱۳۵	 سایر نظریه‌ها
۱۳۶	 طبقه‌بندی انگیزه‌ها
۱۳۶	 انگیزه‌های طبیعی
۱۳۶	 ویژگی انگیزه‌های طبیعی
۱۳۶	 انواع انگیزه‌های طبیعی
۱۳۷	 انگیزه‌های فیزیولوژیک
۱۳۷	 سائق (Drive) چیست؟
۱۳۷	 گرسنگی
۱۳۸	 تأثیر گرسنگی بر ابعاد دیگر انسان
۱۳۸	 تشنگی
۱۳۹	 نیاز جنسی
۱۴۰	 هورمون‌های جنسی
۱۴۰	 محرک‌های محیطی و تحریک گیرنده‌های حسی
۱۴۰	 تخیلات
۱۴۰	 نقش اراده در کنترل سائق جنسی
۱۴۰	 انگیزه مادری
۱۴۱	 انگیزه درد
۱۴۱	 انگیزه اکتشاف
۱۴۲	 انگیزه‌های روانی
۱۴۲	 نیاز به امنیت
۱۴۳	 عوامل مؤثر بر نیاز به امنیت

۱۴۳	عدم ارضاء نیازهای دیگر:
۱۴۳	وجود سلسله مراتب در نیاز به امنیت
۱۴۳	وجود نیازهای عالی تر
۱۴۳	نیاز به تعلق
۱۴۴	نیاز به تحسین و احترام
۱۴۴	نیاز به خود شکوفایی
۱۴۴	ویژگی افراد خود شکوفا
۱۴۵	نیازهای فطری
۱۴۶	حقیقت جویی
۱۴۶	کمال جویی
۱۴۶	خداجویی
۱۴۶	نیاز به زیبایی
۱۴۷	انگیزه های اکتسابی
۱۴۸	انواع انگیزه های اکتسابی
۱۴۸	انگیزه های فردی
۱۴۸	انگیزه های اجتماعی
۱۴۸	کلام آخر

فصل هشتم: فرهنگ و شخصیت

۱۵۱	هنجار چیست؟
۱۵۲	فرهنگ چیست؟
۱۵۳	جامعه پذیری چیست؟
۱۵۳	تأثیر فرهنگ بر شخصیت
۱۵۴	روابط گروهی
۱۵۴	رابطه فرد با گروه
۱۵۵	ارتباط
۱۵۷	قواعد گفت و شنود

فصل نهم: گروه اجتماعی

۱۶۰	تعریف گروه
۱۶۱	چرا افراد به گروه نیاز دارند؟
۱۶۱	انواع گروه
۱۶۱	گروه اولیه و گروه ثانویه:
۱۶۲	گروه های عضویت و گروه های مرجع

۱۶۲.....	گروه‌های فشار:
۱۶۳.....	گروه‌های خودی و بیگانه
۱۶۳.....	ویژگی‌های گروه
۱۶۴.....	تأثیر گروه بر روی فرد
۱۶۴.....	رهبری
۱۶۵.....	شیوه‌های رهبری
۱۶۶.....	ویژگی‌های رهبر
۱۶۷.....	فعالیت‌ها یا عملکردهای مهم رهبر
۱۶۷.....	کاربرد روان‌شناسی گروه‌ها در درمان

فصل دهم: ساخت و عملکرد خانواده

۱۷۰.....	تعریف خانواده
۱۷۱.....	علل تشکیل خانواده
۱۷۱.....	اهداف خانواده
۱۷۴.....	مهم‌ترین مشخصه خانواده آسیب‌پذیر
۱۷۷.....	محبت والدین
۱۷۸.....	خانواده و شخصیت کودک
۱۷۹.....	فضای عاطفی خانواده
۱۸۰.....	خانواده دموکراسی
۱۸۰.....	خانواده با آزادی مطلق
۱۸۱.....	خانواده دیکتاتوری
۱۸۲.....	خانواده‌های پذیرنده
۱۸۲.....	خانواده طردکننده
۱۸۳.....	خانواده‌های با عملکرد طبیعی و غیر طبیعی
۱۸۳.....	بحران در خانواده
۱۸۴.....	انواع بحران
۱۸۴.....	بحران‌های تکاملی
۱۸۴.....	بحران‌های موقعیتی
۱۸۴.....	مراحل بحران
۱۸۵.....	عکس‌العمل فرد نسبت به بحران
۱۸۶.....	روش‌های مقابله با بحران
۱۸۶.....	مفاهیم و توصیه‌های تربیتی

فصل یازدهم: هیجان

هیجان چیست؟	۱۸۹
ویژگی‌های هیجان	۱۹۰
مراحل ایجاد هیجان	۱۹۰
ابعاد هیجان	۱۹۱
۱- بعد فیزیولوژیکی	۱۹۱
۲- بعد روانی	۱۹۱
۳- بعد ذهنی	۱۹۱
۴- بعد رفتاری	۱۹۱
۵- حالت چهره	۱۹۱
عوامل مؤثر بر هیجان	۱۹۱
جلوه‌های هیجان	۱۹۲
عملکرد و هیجان	۱۹۳
اساس عصبی هیجان	۱۹۴
بررسی نقش سمبایک در هیجان	۱۹۴
نقش رشد در هیجان	۱۹۵
نظریه‌های هیجان	۱۹۶
نظریه عقل‌گرای هربارت	۱۹۶
انتقادات به نظریه عقل‌گرا	۱۹۶
نظریه جیمز- لانگه	۱۹۶
انتقادات نسبت به نظریه جیمز- لانگه	۱۹۸
نظریه کانن- بارد	۱۹۸
نظریه شاختر- سینگر	۱۹۹
نظریه ارزیابی	۲۰۱
هیجان و صدمات مغزی	۲۰۱
انواع واکنش‌های هیجانی	۲۰۲
ترس	۲۰۲
خشم	۲۰۳
محبت	۲۰۳
شادی و لذت	۲۰۴
اندوه	۲۰۴
تنفر	۲۰۵

۲۰۵	 تعجب
۲۰۵	 علاقه
۲۰۶	 سخن آخر

فصل دوازدهم: تعارض و ناکامی

۲۰۹	 ناکامی
۲۱۰	 تحمل ناکامی
۲۱۰	 تعارض
۲۱۰	 تعارض جاذب- جاذب
۲۱۱	 تعارض دافع- دافع
۲۱۱	 تعارض جاذب- دافع
۲۱۲	 تعارض جاذب- دافع مضاعف
۲۱۲	 فشار روانی و سازگاری
۲۱۳	 تعریف مکانیسم‌های دفاعی
۲۱۳	 ویژگی‌های مکانیسم‌های دفاعی
۲۱۳	 کاربرد مکانیسم‌های دفاعی
۲۱۴	 انواع مکانیسم‌های دفاعی
۲۱۴	 واپس زدن
۲۱۵	 جابجایی
۲۱۵	 تصعید (والایش)
۲۱۵	 درون فکنی
۲۱۶	 فرافکنی (برون فکنی)
۲۱۶	 بازگشت
۲۱۷	 همانندسازی
۲۱۸	 انکار (انکار واقعیت)
۲۱۸	 دلیل تراشی
۲۱۸	 جبران
۲۱۹	 خیال بافی
۲۱۹	 واکنش وارونه
۲۲۰	 باطل سازی (خنثی سازی)
۲۲۰	 معایب مکانیسم دفاعی
۲۲۰	 کنترل واکنش‌های عاطفی به هنگام ناکامی و تعارض

فصل سیزدهم: ناهنجاری‌های اجتماعی

۲۲۴	هنجارهای اجتماعی
۲۲۵	ناهنجاری‌های اجتماعی
۲۲۵	سبب‌شناسی انحرافات اجتماعی
۲۲۶	۱- عوامل وراثتی
۲۲۶	ناهنجاری‌های کروموزومی
۲۲۷	وضعیت ساختمان بدنی (تیپ بدنی)
۲۲۸	نظریه تباه‌زادگی
۲۲۸	جذابیت ظاهری
۲۲۹	۲- عوامل محیطی- اجتماعی
۲۲۹	عوامل طبیعی و جغرافیایی
۲۲۹	عوامل اجتماعی
۲۲۹	عوامل اقتصادی
۲۲۹	مهاجرت
۲۲۹	عوامل خانوادگی
۲۳۰	عوامل مربوط به مدرسه
۲۳۰	گروه همسالان
۲۳۰	رسانه‌های گروهی
۲۳۱	عوامل سیاسی
۲۳۱	شهرنشینی
۲۳۱	۳- عوامل روانی
۲۳۱	نظریه روان‌کاوی
۲۳۱	رابطه بهره‌هوشی با تبهکاری
۲۳۲	تیپ شخصیتی
۲۳۲	نظریه رفتارگرایی
۲۳۲	نظریه انتقال فرهنگی
۲۳۳	عدم هماهنگی‌سازی مناسب
۲۳۳	فضای روانی خانواده
۲۳۳	فقر
۲۳۳	تعریف فقر
۲۳۳	پیامد فقر
۲۳۴	فقر و انحرافات اجتماعی
۲۳۴	راه‌های مبارزه با فقر

۲۳۵	فرار از خانه
۲۳۵	علت فرار از خانه
۲۳۶	چرا دختران فرار از خانه را ترجیح می‌دهند؟
۲۳۷	زنان خیابانی
۲۳۸	کودکان خیابانی
۲۳۹	آمار چه می‌گوید؟
۲۳۹	علت گسترش پدیده کودکان خیابانی
۲۴۰	راهکارهای موجود
۲۴۰	بزه کاری یا جرم
۲۴۰	همه گیر شناسی جرم
۲۴۱	انواع جرم
۲۴۱	امنیت اجتماعی
۲۴۱	کنترل اجتماعی
۲۴۲	آیا مجازات، بزه‌کاران را اصلاح می‌کند؟
۲۴۲	پیشگیری از انحرافات اجتماعی
۲۴۴	سخن آخر

فصل چهاردهم: اعتیاد

۲۴۶	اعتیاد چیست؟
۲۴۷	دارو چیست؟
۲۴۷	وابستگی روانی
۲۴۷	وابستگی جسمی
۲۴۷	پدیده تحمل
۲۴۸	انواع مواد اعتیادآور
۲۴۹	نشانه‌های مسمومیت با مواد افیونی
۲۵۰	سندرم محرومیت (علائم ترک)
۲۵۰	عوامل مؤثر بر اعتیاد
۲۵۳	شخصیت و اعتیاد
۲۵۴	تشخیص فرد معتاد
۲۵۵	عوارض اعتیاد
۲۵۶	اعتیاد و پیامدهای اجتماعی
۲۵۶	پیشگیری از اعتیاد
۲۵۸	درمان اعتیاد
۲۵۸	بازگیری جسمی

۲۵۹.....	بازگیری روانی
۲۵۹.....	رفع زمینه‌های اجتماعی اعتیاد
۲۶۰.....	سخن آخر:

فصل پانزدهم: ابعاد اجتماعی و فرهنگی بهداشت و درمان

۲۶۲.....	ابعاد سلامتی
۲۶۲.....	بعد جسمی
۲۶۳.....	بعد روانی
۲۶۳.....	بعد اجتماعی
۲۶۳.....	بعد روحی
۲۶۳.....	بعد عاطفی
۲۶۴.....	عوامل تعیین کننده سلامتی
۲۶۴.....	وراثت
۲۶۴.....	محیط زیست
۲۶۴.....	شیوه زندگی
۲۶۵.....	وضعیت اقتصادی- اجتماعی
۲۶۵.....	اقتصاد بهداشت
۲۶۵.....	وضعیت اقتصادی
۲۶۶.....	سطح آموزش
۲۶۶.....	سطح اشتغال
۲۶۶.....	نظام سیاسی کشور
۲۶۶.....	خدمات بهداشتی
۲۶۷.....	نابسامانی‌های فرهنگی- اجتماعی
۲۶۷.....	تحولات اجتماعی و سلامت
۲۶۷.....	نیازهای سلامت کودکان در بستر تحولات اجتماعی
۲۶۸.....	سلامت روان کودکان و نوجوانان و تحولات اجتماعی
۲۶۸.....	عوامل اجتماعی در بیماری‌های روانی
۲۶۸.....	مشارکت اجتماعی و بهداشت روانی
۲۶۹.....	برنامه‌های کشوری بهداشت روان
۲۶۹.....	ویژگی‌های مهم برنامه کشوری بهداشت روان
۲۶۹.....	تمرکززدایی در فعالیت‌ها
۲۶۹.....	ادغام خدمات
۲۶۹.....	الویت پیشگیری
۲۶۹.....	کاربرد سطوح خدماتی و نظام ارجاع
۲۷۰.....	برتری مراقبت سرپایی نسبت به بستری شدن

۲۷۰	 نقش انسان سالم در توسعه پایدار
۲۷۰	 سلامتی و اقدامات بین بخشی
۲۷۱	 انتظارات موجود از نهادها و وزارتخانه‌ها
۲۷۱	 انتظارات از نهاد ریاست جمهوری
۲۷۱	 انتظارات از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۲۷۲	 انتظارات از صدا و سیما
۲۷۲	 انتظارات از سازمان تربیت بدنی
۲۷۲	 انتظارات از وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری
۲۷۳	 انتظارات از آموزش و پرورش
۲۷۳	 سخن آخر
۲۷۴	 منابع لاتین:
۲۷۴	 منابع فارسی:

ن والقلم وما یسطرون

به جهان خرم از آنم که جهان خرم از اوست عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست

انسان موجودی اجتماعی است که می‌تواند فکر کند، احساساتش را نشان دهد، دنیای اطراف خود را درک کند، قادر است با دیگران ارتباط برقرار نماید، بر رفتار آنان تأثیر بگذارد و در ضمن از دیگران و محیط تأثیر بپذیرد.

انسان از لحظه‌ای که متولد می‌شود تحت تأثیر محیط قرار می‌گیرد، جامعه وی را به اتخاذ شیوه‌های خاصی از زندگی ترغیب می‌کند و در نهایت آداب و رسوم و پیروی از هنجارهایی را به وی تحمیل می‌نماید. به موازات تأثیر اجتماع بر انسان، وی نیز از دیر باز علاوه بر شناخت بعد روانی خود، همواره در پی شناخت اجتماع و تبیین رفتارهای اجتماعی خویش بوده است. امروزه توجه به نگرش‌ها، احساسات، ادراک و افکار افراد نسبت به یکدیگر و چگونگی کنش و واکنش‌های انسانی در حوزه روان‌شناسی اجتماعی مطرح می‌شود.

روان‌شناسی اجتماعی رشته‌ای تخصصی از روان‌شناسی است که به عنوان دانشی نو مطرح و در دانشگاه‌های دنیا و از جمله در کشور ما مورد توجه قرار گرفته و تحقیق و تدریس می‌گردد. با توجه به این که روان‌شناسی اجتماعی جز دروس اصلی رشته پرستاری در مقطع کارشناسی است و به تازگی نیز به عنوان یکی از مواد امتحانی آزمون کارشناسی ارشد رشته «رفاه اجتماعی» تعیین شده است، مجموعه حاضر با تأکید بر رعایت سرفصل دروس مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و بر اساس اهداف و نیازهای آموزشی دانشجویان پرستاری در پانزده فصل (باتوجه به ۲ واحد درسی) تدوین شده است.

بی‌شک امروزه مهم‌ترین مشکلاتی که فراروی بشر قرار گرفته است، مشکلات اجتماعی است. مشکلاتی که ساخته خود ماست نه طبیعت و نه نیروی فراتر از ما و راه‌حل آن نیز در گرو شناخت ابعاد مختلف انسان، جامعه و رفتارهای اجتماعی می‌باشد. لذا مطالعه محتوای این کتاب را به دانشجویان عزیز پرستاری، مامایی، بهداشت و پیراپزشکی به خاطر ارتباط با مددجویان در حیطه‌های مختلف آموزشی و بالینی و نیز دانشجویان دبیری و تربیت معلم که با قشر وسیع دانش‌آموزان ارتباط مستقیم و تأثیرگذار دارند به طور اخص و نیز به تمامی اقشار مختلف جامعه که به نحوی با انسان سرو کار دارند توصیه می‌نماییم.

امید است این تلاش صادقانه موجب رضای حق تعالی واقع گردیده و خوانندگان گرامی به ویژه اساتید اهل فن و دانشجویان عزیز با ارائه پیشنهادات و انتقادات سازنده خود ما را در جهت تکمیل این اثر و ارائه خدمات آموزشی بهتر و جامع‌تر به جامعه بزرگ پرستاری یاری دهند. واجب است از همکاری صمیمانه آقای دکتر نفی شهابی مجد در تدوین فصل ۲ و نیز دقت

نظر سرکار خانم نسرین خاکی در ترجمه متون انگلیسی و ویرایش قدردانی نماییم.
شایسته است از استاد گرانقدر سرکار خانم صدیقه سالمی از پیشکسوتان عرصه پرستاری و
اولین پرستار ناشر ایران به خاطر حمایت، تشویق و نیز مدیر توانای مرکز نشر سالمی جناب آقای
زینعلی و همکاران ایشان به جهت تلاش صادقانه در چاپ این اثر تقدیر و تشکر نماییم.
برخود لازم می‌دانیم که از همکاری‌های بی‌شائبه مسئولین و کارکنان محترم کتابخانه
دانشکده پرستاری و مامایی نسیبیه‌ساری و کتابخانه بیمارستان زارع کمال تشکر را داشته باشیم.

مؤلفین

پاییز ۱۳۸۳